

самовизнання. Ось чому політика ЄС спрямована на гендерну рівність і змушує країни впроваджувати гендерні квоти, що в свою чергу стимулює жінок до роботи в державній службі.

Вирішення цієї проблеми можливе завдяки адаптації законодавства України до законодавства ЄС, проведення інформаційної роботи з суспільством, проведення тренінгів та підтримки громадсько-культурної активності жінок, забезпечення державних норм рівності чоловіків та жінок, контроль за гендерною рівністю під час здійснення кадрової політики у органах державної влади. Уряду і міжнародним установам слід прийняти гендерні підходи до складання бюджетів, які систематично включають жіночі організації і громадянське суспільство, збирати більш точні дані про розподіл неоплачуваної роботи по догляду і його внесок в економіку в цілому. Також уряди повинні збільшити фіскальний простір для розширення економічних можливостей жінок, з допомогою прогресивної шкали, і з урахуванням гендерних аспектів, податкової політики. Все це зумовить вирівнювання прав та можливостей жінок та чоловіків.

1. *Гендерна рівність в Україні: Кабмін затвердив програму до 2021 року, Укрінформ: веб-сайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2439888-genderna-rivnist-v-ukraini-kabmin-zatverdiv-programu-do-2021-roku.html>(Дата звернення: 30.09.2019)* 2. *Скільки жінок серед нардепів, міністрів, мерів та голів сілрад, Слово і діло: веб-сайт. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2018/03/08/infografika/polityka/skilky-zhinok-sered-nardepiv-ministriv-meriv-ta-holiv-silrad>(Дата звернення: 30.09.2019)* 3. *Обитель Зе! 11 фактів про новий парламент, Українська Правда: веб-сайт. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/07/23/7221624/>(Дата звернення: 30.09.2019)* 4. *Зе!Кабмін: Все про життя та зв'язки нових міністрів, Українська Правда: веб-сайт. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/08/29/7224781/>(Дата звернення: 30.09.2019)* 5. *Жінки частіше працевлаштовані, але менше оплачуються, Rzeczpospolita: веб-сайт. URL: <https://www.rp.pl/Urzednicy/306179998-Kobiety-sa-chetniej-zatrudniane-ale-slabiej-wyna-gradzane.html>(Дата звернення: 01.10.2019)* 6. *Жінки на вищих керівних посадах продовжують недооцінюватися, Haufe: веб-сайт. URL: https://www.haufe.de/oeffentlicher-dienst/personal-tarifrecht/wenig-frauen-in-fuehrungspositionen-oberster-bundesbehoerden_144_491638.html(Дата звернення: 01.10.2019)*

Середа Соломія

Науковий керівник – д.е.н., проф. Я.Я. Пушак

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ

Сучасність вимагає від менеджменту кожної організації уміння приймати відповідні управлінські рішення. Важливим елементом стратегічного планування, який вирішальною мірою може передбачати реакцію підприємства на вимоги зовнішнього середовища та підтримувати його відповідну поведінку на ринку, є бізнес-планування, яке можна розглядати як дієвий інструмент сучасного менеджменту, завдяки якому підприємства можуть визначити мету і завдання свого функціонування, розробити систему заходів щодо поліпшення результатів діяльності або запобігання небажаним явищам.

Бізнес-план – це короткий, точний, доступний і зрозумілий опис передбачуваного бізнесу, найважливіший інструмент при дослідженні різних ситуацій, що дозволяє вибрати найбільш перспективний бажаний результат і визначити засоби його досягнення. З точки зору забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства бізнес-план є інструментом узгодження окремих складових фінансово-економічної безпеки в межах єдиного плану дій підприємства. Під бізнес-планом також розуміють загальноприйнятту у світовій практиці форму подання ділових пропозицій і проектів, що містить розгорнуту інформацію про виробничу, збутову та фінансову діяльність підприємства та оцінку перспектив, умов і форм співробітництва на основі балансу власного економічного інтересу та інтересів партнерів, інвесторів, споживачів, посередників й інших учасників інвестиційного проекту.

Призначення бізнес-плану полягають у наступному [1, с. 15-16]:

- бізнес-план дає можливість оцінити існуючу економічну ситуацію і власні інноваційні можливості, визначити перспективи ведення та розвитку бізнесу, встановити всі необхідні дії із досягнення вставлених цілей (цінним є не тільки кінцевий результат у вигляді доку ментально оформленого бізнес-плану, але й сам процес його підготовки);
- у процесі змістовної підготовки бізнес-плану аналізуються ринкові тенденції, складаються прогнозні звіти, порівнюються фактичні значення показників з запланованими, що у сукупності дає можливість виявити та усунути проблеми до того, як вони можуть виникнути в процесі реалізації підприємством інноваційного проекту (бізнес-план дає можливість запровадити заходи щодо мінімізації ризиків в разі небажаного розвитку подій);
- вивчення перспектив розвитку майбутнього ринку збуту дозволяє виробляти тільки ту продукцію, яка буде користуватися попитом;
- оцінка витрат, необхідних для випуску і реалізації продукції, виробленої з використанням інновацій, а також їх співставлення з цінами продажу дозволяє виявити потенційну прибутковість бізнес ідеї;
- бізнес-план дозволяє залучити інвестиції або отримати кредит для реалізації інноваційного проекту (якщо не вистачає власних коштів);

- бізнес-план дозволяє визначити критерії та показники, за якими проводиться контроль за процесом реалізації проекту, тобто бізнес-план можна використовувати як інструмент контролю й управління внутрішньою діяльністю підприємства.

Правильно розроблений бізнес-план дає змогу ефективно розвивати підприємницьку діяльність, знаходити інвесторів, партнерів і кредитні ресурси; такий план використовується для підвищення ефективності управління підприємством і прогнозування діяльності та надає змогу розв'язувати наступні завдання [2, с. 143-144]:

- 1) обґрунтовувати економічну доцільність нових напрямів розвитку;
- 2) розраховувати необхідні ресурси для здійснення процесу, а також очікувані результати діяльності, насамперед обсяги продажу, прибуток, прибуток на капітал;
- 3) визначити джерела фінансування обраної стратегії, тобто способів концентрації фінансових ресурсів;
- 4) добирати працівників, що реалізовуватимуть даний план.

Отже, наявність обґрунтованого бізнес-плану сприяє залученню капіталу, визначенню планів на майбутнє, ретельному вивченню передбачуваних ризиків і можливих труднощів, які можуть перешкодити практичній реалізації бізнес-проекту. Його впровадження дасть можливість значно підвищити ефективність діяльності підприємства, його конкурентоспроможність і скоротити витрати.

1. Данік Н. В. Бізнес-планування як інструмент здійснення фінансового менеджменту в сучасних умовах розвитку України / Н. В. Данік // Наукова стаття. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 2. – Миколаїв. – 2015 р. – С. 81-84. 2. Козловський В. О., Лесько О. Й. Бізнес-планування : Навчальний посібник. Видання 2-е, доповн. та переробл. – УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008. – С. 7, 21-22.

Старик Ірина

Науковий керівник – к.е.н. доц. В.Я. Карковська

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ КРОС-КУЛЬТУРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Міжкультурна комунікація у 21 ст. є чи не найбільш важливим фактором для розвитку та розширення бізнесу. Національна ділова культура суттєво впливає на різні аспекти життєдіяльності організації – на підходи до керівництва і ставлення до влади, стиль ведення переговорів, сприйняття та виконання законів, планування, форми і методи здійснення контролю, особисті та групові стосунки людей і т.ін. Велика кількість існуючих в різних країнах національних ділових культур, зростаюча відкритість ринків, глобалізаційні тенденції в світовій економіці викликають необхідність різноаспектного дослідження та урахування в практичній діяльності крос-культурної специфіки ведення бізнесу.

Крос-культурний менеджмент – це управління відносинами, що виникають на межі національних і організаційних культур, дослідження причин міжкультурних конфліктів та їх нейтралізація, з'ясування і використання при управлінні організацією закономірностей поведінки, властивих національній діловій культурі.

Правильно вибудована міжкультурна комунікація є чи не найважливішим фактором успішного крос-культурного менеджменту.

Процесом міжкультурної комунікації є специфічна форма діяльності, яка передбачає знання іноземних мов, матеріальної і духовної культури іншого народу, релігії, цінностей, моральних установок, світоглядних уявлень і т.д., в сукупності визначають модель поведінки партнерів по комунікації. Тільки поєднання цих двох видів знання – мови і культури – забезпечує ефективне та плідне спілкування, служить основою ефективної міжкультурної комунікації.

Культура і комунікація тісно взаємопов'язані. Культура не тільки впливає на комунікацію, а й сама піддається її впливу. Найчастіше це відбувається в процесі інкультурації, коли людина в тій чи іншій формі комунікації засвоює норми і цінності культури. Читаючи, слухаючи, спостерігаючи, обмінюючись думками та новинами зі знайомими або незнайомими людьми, ми впливаємо на свою культуру, і цей вплив стає можливим за допомогою тієї чи іншої форми комунікації.

З основних визначень міжкультурної комунікації випливає, що для успішного ведення переговорів необхідно знати не тільки бізнес мотиви свого співрозмовника, а й розуміти культуру його країни. Наприклад, в Україні тривалий погляд в очі співрозмовнику може означати, що людина відкрита, нічого не приховує та не боїться сказати, натомість у Японії це вважається знаком агресії.

Правильна міжкультурна комунікація – це не тільки знання іноземних мов та специфіки вживання бізнес термінів, це також розуміння культурних особливостей та етикету тої чи іншої країни.

1. Samovar L., Porter R. *Intercultural Communication: a Reader*. 7th ed. P. 25. 2. Scollon R., Scollon S. W. *Intercultural Communication: A Discourse Approach*. 2nd ed. Malden. USA: Blackwell Publishers.